

นวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร*

INNOVATION ENCOURAGING ENVIRONMENTAL LEARNING MANAGEMENT FOR
PRIMARY SCHOOL STUDENTS UNDER BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION

¹พระครูปลัดศุภชัย ปรีชาโน (ฉัตรคุ) PhrakrupaladSupachai Parijāno (Chatku),

²พระครูวิรุฬห์สุตคุณ (อุดมศักดิ์ อุดมสกโก) PhrakhuWirunsutakhun (Udomsak Uttamasakko),

³สมศักดิ์ บุญปู Somsak Boonpoo

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: supachaichatku@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม ใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครู 390 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 พัฒนานวัตกรรม ด้วยการสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญ 24 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและขั้นตอนที่ 3 เสนอนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 10 รูป/คน ด้วยแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปผลการวิจัยพบว่า นวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) วิธีดำเนินการ และ 4) กระบวนการดำเนินการ เป็นการดำเนินการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ โดยเป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ (1) นวัตกรรมด้านสื่อการเรียนการสอน (2) นวัตกรรมด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน (3) นวัตกรรมด้านหลักสูตร (4) นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล (5) นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ โดยบูรณาการกับสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ ภายนอก ภายในโรงเรียน สังคมภายในโรงเรียน และการเรียนการสอน

คำสำคัญ: นวัตกรรม, การจัดการเรียนรู้, สภาพแวดล้อม, นักเรียนประถมศึกษา

Abstract

This research paper aimed to propose innovation encouraging environmental learning management for primary school students under Bangkok Metropolitan Administration. Mixed methods research was designed and was divided into 3 steps. Step 1: Study environment learning management. The questionnaire was used by 390 administrators and teachers, and data were analyzed by using descriptive statistics consisted of frequency, percentage, mean and standard deviation. Step 2: develop innovation by interviewing 24 key informants with interview form, and data was analyzed by content analysis. Step 3: propose innovation encouraging environmental learning management by focus group discussion of 10 experts with questions for focus group discussion, and data was analyzed by content analysis. Research results found that innovation encouraging environmental learning management for primary school students under Bangkok Metropolitan Administration consisted of 4 components: 1) principles, 2) purpose, 3) operational methods, and 4) process. It was an action to develop educational innovations that encouraged learning management. These learning management innovations can emphasize the process of learning management within educational institutions in 5 areas: (1) innovation in teaching and learning, (2) innovation in teaching and learning methods, (3) innovation in curriculum, (4) measurement and evaluation Innovation, (5) management innovation by integrating with the environment that encouraged innovation in learning management in 3 areas which were physical within the school, society within the school, and teaching and instruction.

Keywords: Innovation, Learning Management, Environmental, Primary School Students

บทนำ

โรงเรียนมีบทบาทสำคัญโดยตรงที่ต้องการพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพสิ่งสำคัญคือการสร้างเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เกิดตามวัยและศักยภาพของผู้เรียน พัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เป็นบุคคลมีความรู้ ทักษะความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การที่จะพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพได้ ส่วนประกอบที่สำคัญยิ่ง ก็คือ การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่จะช่วยให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ เพราะบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนมีส่วนในการเสริมสร้าง ความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่างๆ ของนักเรียนเป็นอันมากสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านกายภาพ รวมทั้งสภาพแวดล้อมด้านวิชาการของโรงเรียน ซึ่งรวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนนั้นนับว่าเป็นผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรง บรรยากาศที่เป็นมิตรและมีเมตตาธรรมมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่พร้อมมีวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลโดยตรงถึงการบริหารสภาพแวดล้อมทางกายภาพบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางวิชาการที่ดีและมีประสิทธิภาพ

สภาพแวดล้อมย่อมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ หากเราสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้ดี เราก็สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปในทางที่ดีได้โดยง่าย บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมักมีอิทธิพลต่อจิตใจนักเรียนโรงเรียนที่มีบริเวณร่มรื่น นำพักอาศัยมีอาคารที่สะอาด จัดไว้เป็นระเบียบสวยงาม ย่อมหล่อหลอมพฤติกรรมของนักเรียนให้ฝึกฝนในทางที่ดีโดยง่าย สถาบันการศึกษามีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญมากในด้านการให้ความรู้ทางด้านวิชาการและยังหล่อหลอมลักษณะนิสัยที่ดีแก่นักเรียนและสิ่งอื่นๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างราบรื่น ผู้บริหารครูและผู้ปกครองได้ตระหนักถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม ต้องทำความเข้าใจและปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพต่างๆ ก็จะช่วยลดปัญหาต่างๆ ได้ในสังคม เพราะสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลสำหรับนักเรียนมากที่สุด คือ บ้าน และโรงเรียน (นงคราญ จันทรวงษ์, 2551, หน้า 28)

สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ได้แก่ บริเวณในโรงเรียนและอาคารสถานที่ของโรงเรียนควรพิจารณาในสิ่งต่อไปนี้ บริเวณเรียน ซึ่งหมายถึง อาคารเรียนทั่วไป อาคารเรียนวิชาเฉพาะ เช่นห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องดนตรี ห้องกรรมศาสตร์ เป็นต้น บริเวณบริการและสนับสนุนการเรียน ได้แก่ บริเวณที่อำนวยความสะดวกในการบริการครูและนักเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องแนะแนว ห้องพยาบาล ห้องน้ำ ห้องส้วม และโรงอาหาร เป็นต้น บริเวณที่พักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ บริเวณทั่วไปภายในโรงเรียน เช่น สนามกีฬา สวนหย่อม ที่นั่งพักผ่อน สโมสร ฯลฯ บริเวณที่พักอาศัย ได้แก่ บริเวณที่ใช้เป็นที่พักอาศัยของครู นักเรียน นักการภารโรง ซึ่งมักเป็นนักเรียนประจำที่มีนักเรียนอยู่ประจำในหอพัก สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ได้แก่ บริเวณภายในห้องเรียน ควรพิจารณาในสิ่งต่อไปนี้ ขนาดและลักษณะของห้องเรียน ซึ่งหมายถึง การพิจารณาขนาดพื้นที่ของห้องเรียน ลักษณะพื้น เพดาน การทาสีของห้องเรียน รวมทั้งที่ตั้งของห้องเรียนนั้นๆ ในอาคารเรียนกระดานดำและอุปกรณ์ ซึ่งหมายถึง การพิจารณากระดานดำติดฝาผนัง ในเรื่องที่ขนาด อุปกรณ์จำเป็น เช่น ชอล์ค แปรงลบกระดาน และอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนของครู ป้ายข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งหมายถึง การพิจารณาเกี่ยวกับป้ายชั้นเรียน ป้ายชื่อครูประจำชั้น บอร์ดนิทรรศการป้ายแสดงข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ตารางวันหยุด ตารางเวร แผนภูมิสถิติต่างๆ เกี่ยวกับนักเรียนมุมและการตกแต่งห้องเรียน ซึ่งหมายถึง การพิจารณาลักษณะการตกแต่งนักเรียน การตกแต่งภาพการจัดมุมเสริมประสบการณ์ การจัดเก็บอุปกรณ์ ซึ่งหมายถึง การพิจารณาเกี่ยวกับการจัดเก็บอุปกรณ์เอกสาร หรือพัสดุที่จำเป็นในห้องเรียน เช่น ไม้กวาด แก้วน้ำ แปรงสีฟัน เอกสารหลักฐานในชั้นเรียน โต๊ะ เก้าอี้ ครู และนักเรียน ซึ่งหมายถึง การพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะโต๊ะ เก้าอี้ของครูและนักเรียน ความเพียงพอความเหมาะสม ตลอดจนรูปแบบการจัดโต๊ะและเก้าอี้ (สันติ บุญภิรมย์, 2552, หน้า 91)

ในการจัดสภาพแวดล้อมจึงควรที่จะเป็นไปเพื่อเป้าหมายของการจัดการศึกษาแต่ละระดับ โดยยึดตัวผู้ใช้สภาพแวดล้อมเป็นหลักในการพิจารณา และศาสตร์แห่งการบริหารการศึกษาก็ได้มีระบุไว้ว่า งานสำคัญงานหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ก็คือ การจัดสภาพแวดล้อม ได้แก่ อาคารสถานที่บริเวณสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริหารการศึกษาโดยการคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพของสภาพแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุดและตอบสนองวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (สมพิศ ไห้งาม, 2550, หน้า 10)

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งมีส่วนช่วยเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับอาคารเรียน อาคารประกอบการ สถานที่ บริเวณรวมทั้งบุคคล และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่อยู่รอบตัวผู้เรียน ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนหรือก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพราะสภาพแวดล้อมทุกอย่างมีอิทธิพลต่อจิตใจและพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นการ

เสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่การงานของทุกคน ในสถานศึกษาช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้เกิดผลสำเร็จทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียนให้ทุกคนในโรงเรียนมีความรู้สึกอบอุ่นเมื่ออยู่ร่วมกัน คือ สร้างความรัก ความผูกพัน และความเอื้ออาทรต่อกัน เหตุนี้ ผู้บริหารโรงเรียนถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญคนหนึ่งที่จะช่วยให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ ผู้บริหารจึงควรเข้าใจเห็นใจและให้กำลังใจแก่ครูอาจารย์ในการปฏิบัติหน้าที่ ครูจะร่วมมือปฏิบัติหน้าที่ของตน ให้มีความรัก ความเมตตาแก่นักเรียน นอกจากการสอนเนื้อหาวิชานักเรียนจะเกิดความรู้สึกว่าอยากมาโรงเรียนมาแล้วก็มี ความอบอุ่นสบายใจทำให้เกิดความสะดวกสบายในการศึกษาเล่าเรียนและจะทำให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ในสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างรอบด้าน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการที่จะศึกษานวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเสนอให้ผู้บริหาร สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารสิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษาที่สังกัด และเผยแพร่ผลการวิจัยให้โรงเรียนประถมศึกษาในได้นำไปพัฒนาการบริหารสิ่งแวดล้อม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเสนอนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “นวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณกับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาว่านวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยทำการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม และใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ศึกษาว่านวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

- 2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และ ครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 เขต ประกอบด้วย 435 โรงเรียน แบ่งเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1,015 คน และครู จำนวน 13,143 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 14,158 คน 2) กลุ่ม ตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดจากตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (อ้างใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ,

2552, หน้า 45) เป็นตารางที่ใช้หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากรและกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรเท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับค่าความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 390 คน คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่มของประชากรตามจำนวนสัดส่วน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดตามกรอบแนวคิดซึ่งสังเคราะห์จากการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) นำเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิพนธ์พิจารณาตรวจสอบประเด็นคำถาม เนื้อหาสาระ ให้มีความครอบคลุมสอดคล้องกับกรอบแนวคิด 2) นำแบบสอบถามปลายเปิด เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและความสอดคล้องของข้อคำถามกับกรอบแนวคิด แล้ววิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.7 – 1.00 ถือได้ว่าแบบสอบถามได้รับการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญ 3) นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างทดสอบในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา หรือวิธีของ Cronbach ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .819 จากนั้นทำการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล 1) ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ความถี่และค่าร้อยละ 2) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนานวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสารที่เป็นหนังสือ ตำรา งานเขียน บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีการพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 24 คน ด้วยการเลือกเจาะจงด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 3 เสนอนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้วยการสนทนากลุ่ม เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 10 รูป/คน ด้วยการเลือกเจาะจง ด้วยแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

นวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) วิธีดำเนินการ และ 4) กระบวนการดำเนินการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักการ

1.1 หลักการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เป็นการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้มีบรรยากาศโน้มน้าวความรู้สึกของเด็กที่มีความพึงพอใจที่จะเรียนทำให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์

ผลได้โดยง่าย แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพภายในโรงเรียน 2) ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมภายในโรงเรียน 3) ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน

1.2 หลักนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเทคนิค วิธีการ หรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ต่างๆ ภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) นวัตกรรมด้านสื่อการเรียนการสอน 2) นวัตกรรมด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน 3) นวัตกรรมด้านหลักสูตร 4) นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล 5) นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ

2. จุดมุ่งหมาย

2.1 เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม โดยใช้นวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรในโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้มีส่วนร่วมในการสร้างนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.3 เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา สามารถนำนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

3. ระบบการดำเนินการ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบ 2) ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในทิศทางนโยบายและมาตรการพัฒนานวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 3) คณะกรรมการบริหารนำเสนอแนะนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นชอบ 5) ประชุมชี้แจงคณะครู กรรมการ และชุมชนเครือข่ายรับฟังความคิดเห็นและวางแผนดำเนินการร่วมกัน 6) ร่วมสร้างนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม ตามแผนงานที่กำหนดร่วมกัน 7) ร่วมตรวจสอบงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ดำเนินการในการสร้างนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม อย่างเป็นระบบ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ 8) ดำเนินการการจัดการเรียนรู้ ในการสร้างนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อมโดยมีการประเมินผล สรุปรายงานผลการดำเนินการในภาพรวม และเผยแพร่ให้แก่ทุกภาคส่วนต่อไป

4. กระบวนการดำเนินการ กระบวนการดำเนินการนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 นวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพภายในโรงเรียน

1. นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอน 1) จัดทำคู่มือในการปฏิบัติเมื่อเข้าห้องเรียนอย่างเหมาะสม 2) จัดทำสื่อวีดิทัศน์ในการแนะนำแผนผังของโรงเรียนได้อย่างชัดเจน 3) การพัฒนาบทเรียนและนวัตกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้เทคโนโลยีตามหลัก Thailand 4.0

2. นวัตกรรมวิธีการจัดการเรียนการสอน 1) การบูรณาการเรื่องการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมและการนำขยะมาใช้ประโยชน์รวมทั้งสอดแทรกในสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง 2) การจัดการใช้แหล่ง

เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 3) การจัดกลุ่มนักเรียนในการดูแลห้องเรียนและห้องปฏิบัติการเพื่อการเรียนรู้และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

3. นวัตกรรมหลักสูตร 1) พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ด้านการลดใช้พลังงาน การจัดการขยะและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา 2) มีหลักสูตรสาระเพิ่มเติมเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่เสมอ 3) มีการฝึกอบรมการใช้อาคารเรียนห้องเรียนอย่างเหมาะสม

4. นวัตกรรมการวัดและประเมินผล 1) สามารถกำกับติดตามผลสำเร็จของการดำเนินงานของโรงเรียนบริหารสิ่งแวดล้อม จากศูนย์การเรียนรู้ 2) ประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อวัดผลการเข้าใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และห้องสมุด 3) สร้างเครื่องมือวัดผลความพึงพอใจของการปรับภูมิทัศน์ภายในโรงเรียน

5. นวัตกรรมการบริหารจัดการ 1) การบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ 2) มีการจัดการขยะมูลฝอย โดยการแยกประเภทของขยะอย่างเห็นได้ชัด 3) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีณรงค์เรื่องคุณค่าของน้ำอยู่เสมอ

4.2 นวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมภายในโรงเรียน

1. นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอน 1) จัดทำคู่มือกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน 2) วางแผนการจัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองทางสื่อออนไลน์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน 3) จัดทำนิทรรศการเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน

2. นวัตกรรมวิธีการจัดการเรียนการสอน 1) ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนให้กับครูศึกษานิเทศก์และนักเรียน 2) ส่งเสริมสนับสนุนต่อยอดพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ลดใช้พลังงานการจัดการขยะและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา 3) ขยายผลความรู้ด้านการจัดการขยะ ลดใช้พลังงานและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาและชุมชน

3. นวัตกรรมหลักสูตร 1) จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อชี้แจงการดำเนินการสร้างจิตสำนึกบริหารจัดการขยะและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา 2) ส่งเสริมงานวิจัยด้านการสร้างจิตสำนึกบริหารจัดการและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 3) มีหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยสร้างวัฒนธรรมร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

4. นวัตกรรมการวัดและประเมินผล 1) ส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลจากการสืบค้นมาวิเคราะห์ เชื่อมโยงประเด็นปัญหา/สถานการณ์ท้องถิ่น กำหนดทางเลือกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม 2) ประเมินพฤติกรรมหรือการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม 3) ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

5. นวัตกรรมการบริหารจัดการ 1) กำหนดนโยบายวางแผนการบูรณาการสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน 2) สร้างภาคีเครือข่ายในการร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน 3) ให้ความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด ชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4.3 นวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน

1. นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอน 1) จัดทำสื่อและประชาสัมพันธ์เพื่อณรงค์เผยแพร่การดำเนินงานด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม 2) พัฒนาสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมการบริหารจัดการขยะแหล่งเรียนรู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการขยะและนำขยะมาใช้ประโยชน์ 3) ทำคู่มือการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมเชิงสร้างสรรค์สามารถเข้าใจง่าย

2. นวัตกรรมวิธีการจัดการเรียนการสอน 1) สามารถนำความรู้ไปประยุกต์กิจกรรมและบูรณาการด้านการจัดการขยะสู่ห้องเรียนและชุมชนได้ 2) ส่งเสริมให้การรวมกลุ่มเพื่อสร้างจิตสำนึกและความคิดสร้างสรรค์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 3) จัดกิจกรรมประกวดการนำวัสดุเหลือใช้มาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

3. นวัตกรรมหลักสูตร 1) มีการพัฒนาให้เป็นพื้นที่เรียนรู้ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) บูรณาการประเด็นสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเข้าในหลักสูตรการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) บริหารจัดการหลักสูตรสิ่งแวดล้อมทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง

4. นวัตกรรมการวัดและประเมินผล 1) มีแบบประเมินผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม 2) มีแบบทดสอบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอย่างเหมาะสม 3) มีรายงานผลการมีส่วนร่วมและเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา

5. นวัตกรรมการบริหารจัดการ 1) จัดการเรียนรู้การนำพลังงานทดแทนหรือพลังงานหมุนเวียนมาใช้ในโรงเรียน 2) ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์อนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าภายในโรงเรียน 3) มีกิจกรรมพัฒนาภายในโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหามลพิษต่างๆ

อภิปรายผลการวิจัย

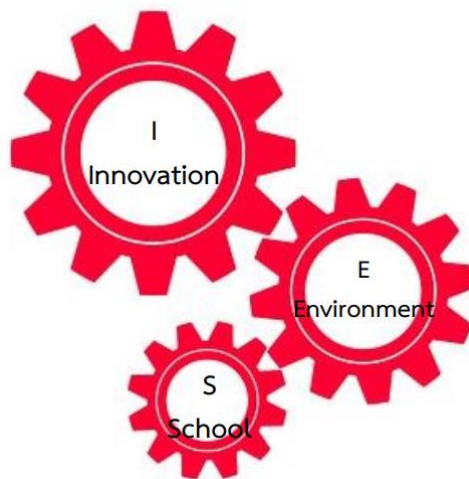
การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

นวัตกรรมทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเทคนิควิธีการ หรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ 1) นวัตกรรมด้านสื่อการเรียนการสอน 2) นวัตกรรมด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน 3) นวัตกรรมด้านหลักสูตร 4) นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล 5) นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อมใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพภายในโรงเรียน 2) ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมภายในโรงเรียน 3) ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัตนวดี โมรากุล (2560) ที่สรุปผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่เป็นองค์การแห่งนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน 8 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดการความรู้ 2) การบริหารเชิงกลยุทธ์ 3) ภาวะผู้นำ 4) บรรยากาศองค์การ 5) การทำงานเป็นทีม 6) โครงสร้างองค์การ 7) วัฒนธรรมองค์การ และ 8) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ยังพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิพงศ์ นิพัทธนันท์ (2556) ที่สรุปผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในเขตภาคเหนือตอนบนมีความพร้อมในการเป็นโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาทั้ง 4 มิติโดยมีปัจจัยสนับสนุนการเป็นโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ 1) ปัจจัยด้านหลักสูตรในโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา 2) ปัจจัยด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3) ปัจจัยด้านการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน 4) ปัจจัยด้านกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมโรงเรียน 5) ปัจจัยด้านความร่วมมือโรงเรียนกับชุมชน 6) ปัจจัยด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน 7) ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในโรงเรียน และ 8) ปัจจัยด้านผู้เรียน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Howe and Disinger John (2002) ที่สรุปผลการวิจัยพบว่า สิ่งแวดล้อมหรือบรรยากาศภายในโรงเรียนนั้นไม่สามารถประเมินได้แค่ลักษณะภายนอกเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการพิจารณาส่วนประกอบด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน เช่น นโยบายนักเรียน การติดต่อสื่อสารครูระเบียบข้อบังคับ ผู้ปกครองการสนับสนุนช่วยเหลือ การให้รางวัลและโครงการพิเศษต่างๆ ซึ่งสิ่งแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียนสามารถทำได้โดยการสร้างนโยบายของโรงเรียนที่เน้นให้

ความสำคัญของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรักความภาคภูมิใจและการกระตือรือร้น กิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนนั้นจะต้องมุ่งไปยังสังคมของเด็กและการเจริญเติบโตทางอารมณ์ที่สามารถช่วยให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นมาได้ โดยที่กิจกรรมนั้นได้รวมไปถึงการปกครองโดยนักเรียน ความปลอดภัยกิจกรรมพิเศษ และการให้โอกาสต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางโรงเรียน

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นการประยุกต์วิธีการกระบวนการที่ส่งผลให้กระบวนการผลิตและการทำงานในภาพรวมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด อันเป็นการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้เป็นอย่างดี สรุปองค์ความรู้การวิจัยเป็น IES ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย IES

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย อธิบายได้ดังนี้

IES เป็นนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีจุดเน้นสำคัญดังนี้

I = Innovation นวัตกรรมทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเทคนิคการในการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา 5 ด้าน ดังนี้

1. นวัตกรรมด้านสื่อการเรียนการสอน ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์เครือข่ายและเทคโนโลยีโทรคมนาคม ทำให้นักการศึกษาพยายามนำศักยภาพของเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนใหม่ๆ จำนวนมากมาย ทั้งการเรียนด้วยตนเอง การเรียนเป็นกลุ่ม และการเรียนแบบมวลชนตลอดจนสื่อที่ใช้เพื่อสนับสนุนการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์

2. นวัตกรรมด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน การใช้วิธีระบบในการปรับปรุงและคิดค้นพัฒนาวิธีสอนแบบใหม่ๆ ที่สามารถตอบสนองการเรียนรายบุคคล การสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนแบบมี

ส่วนร่วม การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา การพัฒนาวิธีสอนจำเป็นต้องอาศัยวิธีการและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาจัดการและสนับสนุนการเรียนการสอน

3. นวัตกรรมด้านหลักสูตร การใช้วิธีการใหม่ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการสอนบุคคลให้มากขึ้น เนื่องจากหลักสูตรจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และของโลกนวัตกรรมทางด้านหลักสูตร ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ หลักสูตรรายบุคคล หลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ และหลักสูตรท้องถิ่น

4. นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล การใช้นวัตกรรมที่ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการวัดผลและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำได้อย่างรวดเร็ว รวมไปถึงการวิจัยทางการศึกษา การวิจัยสถาบันด้วยการประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มาสนับสนุนการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา ครู อาจารย์

5. นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ การใช้นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศมาช่วยในการบริหารจัดการ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารการศึกษาให้มีความรวดเร็วทันเหตุการณ์ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก นวัตกรรมการศึกษาที่นำมาใช้ทางด้านการบริหารจะเกี่ยวข้องกับระบบการจัดการฐานข้อมูลในหน่วยงาน

E = Environment Learning Management นวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีบรรยากาศใ้มนั้ความรู้สึ่กของเด็กให้มีความสงบเห็นสิ่งดีงามในธรรมชาติ สังคมและสิ่งแวดล้อมของชีวิตมีความพึงพอใจที่จะเรียนทำให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลได้โดยง่าย แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมกายภาพภายในโรงเรียน โรงเรียนและชุมชนมีการปลูกสร้างอาคารที่น่าอยู่ เหมาะสมกับการเรียนรู้ มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดที่สภาพการดี และมีการจัดการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. สภาพแวดล้อมทางสังคมภายในโรงเรียน การกำหนดนโยบาย การวางแผน การนิเทศการ ประเมินผล วัฒนธรรม ประเพณี กฎระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. สภาพแวดล้อมการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ ความคิด สร้างสรรค์กิจกรรมพัฒนา และการรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

S = School โรงเรียนควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนโดยใช้แนวทางการนำเสนอวัตกรรมการที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านสภาพแวดล้อมกายภาพภายในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับสภาพภายในโรงเรียน โดยมีการจัดอุปกรณ์การเรียน เครื่องมือที่จำเป็น และการทำความสะอาดภายในอาคาร

ห้องเรียน ห้องสุขา และบริเวณรอบโรงเรียน ควรมีการวิจัยแนวทางในการพัฒนาการจัดการด้านอาคารสถานที่ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมตามความต้องการของผู้เรียนฯ

1.2 ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมภายในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีกิจกรรมในการส่งเสริมการช่วยเหลือระหว่างรุ่นพี่ไปสู่รุ่นน้องและการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยควรศึกษาแนวทางสร้างสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องและส่งเสริม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้งานวิชาการ

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดอบรมผู้สอนด้านการใช้เทคนิคในการสอนแต่ละวิชา ควรศึกษาและแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนขั้นพื้นฐาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น สัปายะ 7 วุฒิธรรม 4 เป็นต้น เพื่อนำมาบูรณาการกับนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น การมีส่วนร่วม การบริหารวิชาการ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: ปิสนิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นงคราญ จันทรวงษ์. (2551). บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนวดี โมรากุล. (2560). การวิเคราะห์องค์ประกอบองค์การแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สมพิศ โห้งาม. (2550). การจัดการและการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุทธิพงศ์ นิพัทธนันท์. (2556). แนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามกรอบของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: ไทยร่มเกล้า.
- Howe and Disinger John F. (2002). Environmental Education's Definitional Problem. From http://www.cnr.uidaho.edu/css487/EE_Definitional_Problem.pdf Retrieved July 5, 2020.